

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 21.5.2026

Sayı : 682

10/4211

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

İYİ Parti Ekonomi ve Kalkınma Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Samsun ili Havza ilçesi Hacıdede Köyü'nde resmi kayıtlarda "mera" vasfıyla tescil edilmiş 128 Ada 1 Parsel numaralı alanın, tahsis amacı değişikliği yoluyla bir enerji şirketine devredilmek istenmesi; bölge halkının tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerini doğrudan tehdit etmektedir. Köyün toplam 1.862 dekar merasının 719 dekarını kapsayan ve içinde Tepegöl ile sıvatları barındıran bu alanın enerji sahasına dönüştürülmesi; geçimini hayvancılık ve tarımdan sağlayan köylülerin can damarını ortadan kaldıracak, geri dönülemez ekolojik hasara yol açacak ve kamu kaynaklarının şirket lehine kullanılması suretiyle kamu zararına neden olacaktır.

Söz konusu projenin hukuki, teknik, ekolojik ve mali boyutları da göz önünde bulundurularak bütün yönleriyle incelenmesi, kamu yararı ilkesinin bu süreçte karşılanıp karşılanmadığının tespit edilmesi ve bölge halkının uğrayacağı mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Havza ilçesinin ekonomisi büyük ölçüde tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Hacıdede Köyü'nde halihazırda faaliyet gösteren Havza RES tesisi; 48 MWe kurulu güç ve yıllık 134-168 GWh üretim kapasitesiyle tahminen 400-500 milyon TL brüt ciro elde etmektedir. Şirket, mevcut rüzgâr enerjisi altyapısına ek olarak "yardımcı kaynak" statüsüyle 719 dekar mera arazisi üzerine 87.272 adet güneş paneli kurmayı planlamakta; bu sayede yılda ek 100-140 milyon TL gelir elde etmeyi hedeflemektedir.

Söz konusu statü, şirketi hem Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) yarışmasına katılma zorunluluğundan hem de yeni trafo merkezi ve iletim hattı kurma maliyetinden tamamen muaf kılmaktadır. Buna ek olarak yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisnası, gümrük muafiyeti ve kurumlar vergisi indirimi şirkete doğrudan mali avantaj sağlamaktadır. Müstakil bir GES kurulması için normalde zorunlu olan bu maliyetlerin tamamından "yardımcı kaynak" statüsüyle muaf tutulan şirket, milyonlarca liralık maliyetten bu şekilde kurtulmuş olacaktır. YEKDEM kapsamındaki garantili alım fiyatı nedeniyle piyasa fiyatının üzerinde yapılan her ödeme ise vatandaşın elektrik faturasına doğrudan yansımaktadır.

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

İYİ Parti Ekonomi ve Kalkınma Politikaları Başkanı

Hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) dosyasında ciddi usul ve içerik hataları tespit edilmiştir. Topografik haritalarda açıkça işaretlenmiş olan 11 hektarlık Tepegöl, panel yerleşim alanı olarak belirlenmiş olmasına karşın ne DSİ'den ne de Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü'nden herhangi bir görüş alınmamıştır. Öte yandan 5 yıllık ıslah programının yalnızca ilk yılına ait gübre giderleri bütçelendirilmiş, kalan dört yıl için hiçbir iş planı ve maliyet tahminine yer verilmemiştir. Ot verimi hesaplamalarında da çelişkiler mevcuttur. Raporda ıslah sonrası kuru ot verimi 300 kg/dekar olarak belirtilmişken, iyi mera standardındaki yeşil ot veriminin kuru ot karşılığı ancak 87,5 kg/dekar olmaktadır. Bu tutarsızlıklar, kamu kurumlarının yanıltıldığına işaret etmektedir.

Proje kapsamında 719.000 metrekarelik alanda ortalama 10 santimetre kalınlığında bitkisel üst toprak sıyırılacak, 40.000 metreküp kazı yapılacaktır. Bu büyüklükteki bir hafriyat işlemi, meranın doğal topografyasını, su tutma kapasitesini ve Astragalus türlerinden oluşan bitki örtüsünü geri döndürülemez biçimde tahrip edecektir. 87.272 panelin yılda iki kez yıkanması için kullanılacak yaklaşık 870 metreküp saf su ise tarım ve hayvancılık için hayati önem taşıyan bölge su kaynaklarından karşılanacak; bu durum halihazırda susuzluk yaşayan bölgenin kırılganlığını daha da artıracaktır.

Proje alanı; Ağdırhasan Mahallesi'ne 900 metre, Hacidede Mahallesi'ne 1.200 metre ve yakınındaki bir yapıya yalnızca 450 metre mesafededir. Üç yıl sürmesi öngörülen inşaat sürecinde oluşacak yoğun toz ve gürültü, bölge halkının sağlığını ve yaşam kalitesini doğrudan tehdit edecektir. Mera bütünlüğünün bozulmasıyla birlikte hayvanlar dar bir hat boyunca uzun mesafeler yürüyerek otlamak durumunda kalacak; bu durum et ve süt verimini düşürecek, aşırı ayak baskısı ise erozyonu tetikleyecektir. Santralin işletme döneminde yalnızca 3-5 teknik personel istihdam edeceği göz önünde bulundurulduğunda, tarımsal geçim kaynaklarının telafisi mümkün görünmemektedir. Devletin hayvancılığı desteklemek amacıyla harcadığı kamu kaynakları, bu tür projelerle meraların ortadan kaldırılması sonucunda boşa akmaktadır.

Hukukun temel ilkesi gereği, bir projenin kamu yararı taşıyabilmesi için elde edilecek faydanın, vazgeçilen değerden açıkça üstün olması zorunludur. Oysa mevcut projede tablo tam tersidir. Şirket ihalesiz, destekli ve kamu arazisi üzerinde yıllık yüzlerce milyon liralık gelir elde ederken; bölge halkı toprağını, suyunu ve merasını kaybetmektedir. Atıl hazine arazileri, çatı üstü uygulamalar ya da daha az ekolojik değer taşıyan alanlar üzerinden de gerçekleştirilebilecek enerji üretimi için, mevcut RES altyapısına yakınlığı gerekçesiyle bu mera alanının tercih edilmesi; kamu yararı değil, şirket maliyetlerini asgariye indirme çabasının ürünüdür. Köyde tarımsal ve toplumsal yaşamın can damarı olan meraların enerji sahasına dönüştürülmesi, kırsal kalkınmaya vurulmuş bir darbedir.

Sonuç olarak bu proje; hukuki meşruiyeti tartışmalı, ÇED dosyası eksik ve hatalı, ekolojik maliyeti ağır ve kamu yararı testi karşılanamamış bir girişimdir. Tüm bu hususların bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

	AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	Burhanettin Kocaman	Mersin	B. Kocaman
2	A. Şetik ÇIRKIN	Hatay	A. Şetik
3	Hüsmen KURKUNAR	izmir	H. Kurkunar
4	Lütfülhan KAYALAR	TOZGAT	L. Kayalar
5	Yavuz AYDIN	Rebzon.	Y. Aydın
6	Ahmet Esref FAKIBABA	Ankara	A. Fakibaba
7	Mehmet Aksun	Edirne	M. Aksun
8	Şenol Sunat	Manisa	Ş. Sunat
9	Mehmet ERGUN	Muğla	M. Ergun
10	Selçuk TAŞCI	Tekirdağ	S. Taşcı
11	Ayşe TÜRKES TAŞ	Adana	A. Türk
12	Burak DÖNMEZ	Zahranke	B. Dönmez
13	Satuk Başra Kaunoç	İstanbul	S. Başra
14	Cihan Paçacı	İstanbul	C. Paçacı
15	Ridvan UZ	Göndekale	R. UZ
16	Mehmet Mustafa Gürban	Gaziantep	M. Mustafa
17	Yüksel Selçuk Türkçüoğlu	Bursa	Y. Türkçüoğlu
18	Ömer KARAKAS	Aydın	Ö. Karakas
19	Hakan Sıfır Oğuz	Afyonkarahisar	H. Oğuz